

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Όργανο όμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Αθήνα
www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 55ο - ΤΕΥΧΟΣ 516 ●
● ΜΑΡΤΙΟΣ 2008 ●

● «Ίδε ό άμνός του Θεού ό αίρων τήν άμαρτίαν του κόσμου» (Ίωάν. α΄ 29) ●

ΤΑ ΛΑΘΗ ΚΑΙ Ο ΑΛΑΘΗΤΟΣ

Χριστός, ό Άλάθητος!

Ίησους Χριστός είναι ό Άλάθητος, ό μόνος Άναμάρτητος. Έμείς πολλές φορές, μετά από γκάφες μας, λέμε: «Συγγνώμη! Έκανα λάθος!». Ακούσαμε ποτέ τό Χριστό νά λέη κάτι παρόμοιο; Νά λέη: «Συγγνώμη! Έκανα λάθος! Θα τό διορθώσω!»;

Όχι μόνο δέν ζήτησε συγγνώμη για λάθος Του, αλλά και προκάλεσε (κι έξακολουθεί νά προκαλή) νά Του βρούν κάποιο λάθος: «Τίς έξ ύμωv έλέγχει με περί άμαρτίας;» (Ίωάν. η΄ 46). Καί δέν Του βρήκε κανένas κανένα ψεγάδι.

Καί τά δύο λάθη, πού νόμισαν οι έχθροί Του πώς του βρήκαν, αναφέρονταν σε ενέργειες διορθωτικές ανθρωπίνων λαθών.

● Τό ένα: Τόν κατηγορήσαν, ότι παραβαίνει τήν έντολή του Σαββάτου. «Τό Σάββατον ού τηρεί» (Ίωάν. θ΄ 16). Όταν τό ψεύτικο λουλούδι τό αντικαθιστάς μέ άληθινό λουλούδι, μέ εύωδία και χρώματα υπέροχα, αυτό είναι λάθος; Είχαν οι Ίουδαίοι λάθος πάρει τόν τύπο του Σαββάτου. Κι ό Χριστός ούσιοποίησε τόν τύπο. Όχι ό άνθρωπος για τό Σάββατο, αλλά τό Σάββατο για τόν άνθρωπο (Μάρκ. β΄ 27). Τό Σάββατο τότε (ή Κυριακή τώρα) είναι για τή λατρεία του Θεού και τή διακονία του λαού. Δέν είναι για αδράνεια.

Όταν στή θέσι ενός ειδωλολατρικού βωμού τοποθετήs τόν άληθινό Θεό, τό Θεό τής αγάπης, κάνεις λάθος; Άλλο τόσο έκανε λάθος ό Χριστός, πού στή θέσι του νεκρού τύπου, έβαλε τό Θεό τής αγάπης.

● Τό άλλο: Είπε πώς θα γκρεμίση τό Ναό των Ίεροσολύμων (Ίωάν. β΄ 19-20)! Δέν είπε έτσι. Είπε: Γκρεμίστε τον κι εγώ θα τόν ξαναχτίσω.

Όταν στή θέσι μικρού ναού, μιάs παράγκας, χτίσης περίλαμπρο ναό, είναι λάθος; Οί ναοί χτίζονται, ξαναχτίζονται, κάποτε θα γκρεμιστούν. Ένας ναός φτιάχτηκε, για να γκρεμιστή κάποτε, άλλ΄ ύστερα θα ξαναχτιστή για να ύπάρχη αιώνια. Παράγκα έτοιμόρροπη τό σωμα μας, ναός όμως τής ψυχής και του Άγίου

Πνεύματος. Όπου νάναι θά γκρεμιστή. Μά τά έρείπιά του θά τά πάρη ό άρχιμάστορας, πού λέγεται *άνάστασις*, και θ' άνεγείρη περίλαμπρο ναό, καινούργιο σώμα, άφθαρτο, άθάνατο, αιώνιο! Αυτό πρωτοσυνέβηκε μέ τό σώμα του Ίησου Χριστού, πού φυσικά δέν ήταν... παράγκα! Ήταν τέλειο.

• Ό Ίησους Χριστός είναι ό Άλάθητος. Έμείς κάνουμε λάθη. Τό διάβα μας άπ' τή γή είναι «*ιστορία γεμάτη λάθη και πάθη*».

• Έκανε λάθος ό Θεός πού μās έπλασε όπως μās έπλασε; Όχι! Τρεις λέξεις δείχνουν τή δημιουργία, αλλά και τήν έκτροπή άπ' τή δημιουργία: *Βάθη - Λάθη - Πάθη*.

• Μέ βάθη και για τά βάθη μās έπλασε.

Στή δημιουργία μας βλέπουμε:

α) Τό βάθος τής δικής Του άγίας σοφίας. «Ό βάθος πλούτου και σοφίας και γνώσεως Θεού! Ός άνεξερεύνητα τά κρίματα αυτού και άνεξιχνίαστοι αι όδοί αυτού!» (Ρωμ. ια' 33).

β) Τό πόσο βαθειά στην καρδιά φύτεψε τήν αγάπη και τήν έλπίδα!

γ) Τό ότι για τά βαθειά μās έπλασε. Τά όνειρά μας βυθίζονται στον άπέραντο ούρανό. Είμαστε δύτες του ούρανού.

Γεμίσαμε λάθη

• Έμείς όμως μέ λάθη ξεκινήσαμε τήν άντιπαράθεσί μας μαζί Του.

• Μέ πάθη γεμίσαμε τήν ύπαρξί μας.

• Σέ βάθη κακότητας φτάσαμε.

Τό πρώτο λάθος είναι εκείνο του Άδάμ. Δική του έπιλογή, δική του άπόφασις, δική του κι ή ευθύνη. Η έπιλογή είναι μία πράξις υπεύθυνη. Δέν μπορείς να θές νάχης έλευθερία, και να μή θές να παραδεχτής τήν ευθύνη για τίς πράξεις σου.

Τότε έχουμε έλευθερία, όταν ξεπερνάμε σωστά τό αίσθημα τής ένοχής και εκτιμάμε σωστά τά λάθη μας.

Νά μερικά κριτήρια για τό άν μια ένέργειά μας είναι καλό ή κακό, λάθος ή σωστό:

• Ό Σταυρός του Κυρίου. Τί στοίχισε και στοιχίζει τό δικό μου λάθος στο Χριστό! Αν τό λάθος μου ξανασταυρώνη τό Χριστό, τότε πώς να λογιάσω τό μέγεθός του;

• Η ζημιά. Πόσα κακά προξενεί σε μās ή άμαρτία, ή ζωή μακριά άπ' τό Θεό, ή ζωή χωρίς Θεό!

• Τό τί είναι καλό ή τί κακό, τί λάθος ή τί σωστό, τό προσδιορίζει μόνο Έκείνος, πού έφτιαξε τή μηχανή. Ό Δημιουργός Θεός έβαλε τούς κανόνες λειτουργίας τής θαυμασίας μηχανής, πού λέγεται άνθρωπος. Είναι οι έντολές Του, πού συνοψίζονται στη λέξη «θέλημα».

Τό θέλημά Του! Νά ό αλάθητος κανόνας για τό άν τό δικό μου είναι λάθος ή σωστό. Ό Δαβίδ κάποια στιγμή έκρινε καλό τήν παράνομη έρωτική σχέση. Προχώρησε. Λίγο άργότερα κατάλαβε τό λάθος του. Ήταν λάθος μου! Κι έλεγε κλαίγοντας στο Θεό: «Τό ποιηρόν ένώπιόν σου έποίησα» (Ψαλμ. ν' 6).

Ό Άλάθητος και τά δικά μας λάθη

• Άλλο να πιστεύς στον ένα Άλάθητο, κι άλλο να παριστάνης έσύ τον Άλάθητο. Κάποτε αλαθητοποιούμε άνθρώπους, α ύθεντικοποιούμε τά πρότυπά μας, ακόμα και γεροντάδες. Τους είδωλοποιούμε! Πρόκειται για μεγάλο λάθος.

• Τό μεγαλύτερο λάθος σου είναι να μή παραδέχεσαι τό λάθος σου.

Ό μεγαλύτερος ψεύτης και άπατεώνας του έαυτού του είναι «όποιος θά πη, δέν έχω άμαρτία. Αυτός κάνει τον έαυτό Του ψεύτη» (Α' Ιωάν. α' 10).

• Άλλο να λές, ότι γνωρίζω τό Χριστό, κι άλλο να κάνης τό λάθος, να λοξοδρομής άπ' τίς έντολές του. «Ό λέγων ότι έγνωκα αυτόν, και τās έντολάς αυτού μή τηρών, ψεύστης έστί, και ή αλήθεια ούκ έστιν έν τούτω» (Α' Ιωάν. β' 4).

• Άλλο ν' αγαπάς τον Άλάθητο Θεάνθρωπο, κι άλλο να κάνης τό λάθος, τήν εικόνα Του, τον άδελφό Του, τό δικό σου άδελφό να τον μισής. «Έάν τις είπη ότι ά-

γαπῶ τόν Θεόν, καί τόν ἀδελφόν αὐτοῦ μισῆ, ψεύστης ἐστίν» (Α' Ἰωάν. δ' 20).

• Ἄλλο ὁ Ἀλάθητος νά σηκώνη τά λάθη μας, κι ἄλλο νά Τοῦ προσδίδουμε πράξεις σάν τά δικά μας λάθη.

• Ἄλλο Σωτήρας τῶν λαθῶν καί τῶν παθῶν μας. Κι ἄλλο στόχος τῶν λαθῶν καί τῶν παθῶν μας. Τό πρῶτο εἶναι ἡ ἀγάπη Του, τό δεύτερο δείχνει τήν ἀσέβειά μας.

• Ἄλλο νά κάνω λάθη, κι ἄλλο νά δικαιολογῶ τά λάθη μου. Καί ἄλλο νά προβάλλω τά λάθη μου σάν τό φαρισαί! Εἶχε λαθεμένη νηστεία, λαθεμένη προσευχή, λαθεμένη ἐλεημοσύνη, λαθεμένη παράδοσι.

• Ἄλλο νά δέχωμαι τήν Ἐκκλησία ὡς ἀλάθητη, κι ἄλλο νά λέω ὅτι καί ἡ Ἐκκλησία δικαιολογεῖ λάθη. Ὁ Χριστός καλεῖ σέ μετάνοια γιά τά λάθη, δέν σκεπάζει τά λάθη. Τό ἴδιο καί ἡ Ἐκκλησία.

• Ἄλλο νά κάνω λάθη ἐγώ ὡς μέλος τῆς Ἐκκλησίας, κι ἄλλο νά φορτώνω ἀνθρώπινα λάθη στήν Ἐκκλησία. Ἡ Ἐκκλησία ὡς σῶμα Χριστοῦ εἶναι ἀλάθητη. Τά μέλη της κάνουν λάθη.

Τά μικρά καί τά μεγάλα λάθη

Κάθε λάθος, ἄς θεωρηῆται μικρό! Μπορεῖ νά γίνη μεγάλο.

Τό λάθος εἶναι σύγκρουσις μέ τό Θεό, καί μάλιστα τά λάθη πού συνειδητά γίνονται, πού ξέρομε ὅτι εἶναι σαφεῖς παραβάσεις τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ, πού ξέρομε τίς συνέπειές τους. Γιά τόν ἱερό Χρυσόστομο ἡ βαρὺτητα τῆς ἀμαρτίας συνίσταται στό «προσκροῦσαι Θεῷ». Σημειώνει: «Τί λέγεις, ἄνθρωπε; Προσέκρουσας τῷ Θεῷ καί ἐπιλανθάνη; Δευτέρα αὕτη πρόσκρουσις, δευτέρα ἀπέχθεια. Ποίων οὖν ἀμαρτημάτων αἰτεῖς λύσιν; Ὦν οὐδέ οἶδας αὐτός; Πάνυ γε. Οὐ γάρ μεριμνᾷς καί φροντίζεις πῶς λόγον δώσεις, ὁ μηδέ μεμνησai αὐτόν σπουδάζων, ἀλλά παίζων ἐν οὐ παικτοῖς. Ἄλλ' ἔσται καιρός, ὅτε οὐκέτι προχωρήσει τά τῆς παιδιᾶς ἡμῶν» (Ε.Π.Ε. 19,568). Με-

τά φρασις: Τί λές, ἄνθρωπε; Πηγες κόντρα στό Θεό κι ἀδιαφορεῖς; Αὐτή ἡ ἀδιαφορία σου εἶναι δεύτερη σύγκρουσις μέ τό Θεό· προκαλεῖ δεύτερη ἀποστροφή. Ποιά λοιπόν ἀμαρτήματα ζητᾷς νά συγχωρεθοῦν; Αὐτά πού δέν τά ξέρεις καί σύ ὁ ἴδιος; Ἔτσι εἶναι. Δέν μεριμνᾷς καθόλου, δέν φροντίζεις, πῶς θά δώσης λόγο γιά τά λάθη σου, ἀφοῦ οὔτε κἄν φροντίζεις νά τά θυμᾷσαι. Παίζεις σέ θέματα, πού δέν χωράει παιχνίδι καί ἐπιπολαιότητα. Ξεχνᾷς, ὅτι θάρρη ἡ ὥρα, πού αὐτό τό ἐπικίνδυνο παιχνίδι δέν θά μπορῆ νά συνεχιστῆ;

Δυστυχῶς ἡ σύγκρουσις μας μέ τό Θεό καί τό τέλειο θέλημά του εἶναι καθημερινή. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οὐκ ἔστιν ἡμέρα ἀμαρτημάτων καθαρᾶ, ἀλλ' ἢ μέγα ἢ μικρόν τι προσκρούομεν» (Ε.Π.Ε. 23,514). Μετά φρασις: Δέν ὑπάρχει μέρα καθαρᾶ ἀπό ἀμαρτήματα. Κάθε μέρα μέ κάποιον μεγάλο ἢ μικρό λάθος προσκρούομε στό Θεό.

• Τά μικρά γεννᾶνε τά μεγάλα. Τά μικρά ριζώνουν καί ἐξελίσσονται σέ μεγάλα. Τά μικρά ἀνοίγουν τό δρόμο γιά τά μεγάλα. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ἀμελούμενα, μείζονα γίνονται τῶν ἀμαρτημάτων τά τραύματα, καί οὐ μέχρι τραυμάτων ἴσταται τά τῆς νόσου καί τῆς ἀρρωστίας, ἀλλά καί θάνατον τίκει τόν ἀθάνατον, ὡσπερ ἄν ἐξ ἀρχῆς καί τά μικρά ἀνέλωμεν, οὐδέ τά μεγάλα εἴσεται. Ὁ μελετήσας μή ὑβρίζειν, οὐδέ μάχεσθαι εἴσεται. Ὁ μή εἰδώς μάχεσθαι, καί τό φιλεῖν κατορθώσει. Ὁ κατορθώσας τό φιλεῖν, ἐχθρόν οὐχ ἔξει. Ὁ δέ ἐχθρόν οὐκ ἔχων, ἀλλά τήν ἀγάπην ἐπιδεικνύμενος, ἅπασαν κατορθώσει τήν ἀρετήν» (Ε.Π.Ε. 5,274). Μετά φρασις: Ἄν ἀμελοῦμε τά ἀμαρτήματά μας, γίνονται μεγαλύτερα τά τραύματα τῆς ψυχῆς. Καί δέν παραμένουν μόνο ἀπλῶς τραύματα μιᾶς ἀρρωστίας, ἀλλά τελικά γεννοῦν τό θάνατο τόν ἀθάνατο. Ὄταν λοιπόν τά μικρά ἐξαλείψουμε, τότε δέν θά ἀκολουθήσουν τά μεγάλα. Ὅποιος μάθη νά μή βρίζη, αὐτός θά προλαβαίνη καί τίς φιλονεικίες. Ὅποιος μάθη νά μή φιλονεικῆ, αὐτός θά

μάθη ν' αγαπᾶ. Ὅποιος μάθη ν' αγαπᾶ, αὐτός δέν θά'χη ἐχθρό. Ὅποιος δέν ἔχει ἐχθρό, ἀλλ' ἐκδηλώνει ἀγάπη, αὐτός θά κατορθώσῃ ὅλη τὴν ἀρετή.

• Τό λάθος τοῦ Ἰοῦδα ἔγινε πάθος ἐκτυφλωτικό. Καί τό πάθος τόν ὠδήγησε στό βάθος τῆς κολάσεως. Στήν ἀρχή κρατοῦσε λίγα ἀπ' τό κοινό ταμείο. «Τά βαλλόμενα ἐβάσταζεν» (Ἰωάν. ιβ' 6). Σιγά-σιγά ἔκλεβε περισσότερα. Ἡ κλοπή τοῦ ἔγινε συνήθεια, πάθος, ἐξάρτησις, μανία, λύσσα, πώρωσις.

Λάβε τά μέτρα σου ν' ἀπομακρύνῃς τό κακό ἀπ' τὴν ψυχὴ σου ὅταν εἶναι μικρὴ σπίθα. Ἄν δέν κινηθῆς δραστήρια, θ' ἀνάψῃ φωτιά μεγάλη. Λέει σχετικὰ ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ὅταν μικρόν καταδέξῃ πάθος, μὴ τοῦτο ἴδῃς ὅτι μικρόν, ἀλλ' ἐννόησον, ὅτι τό ἐξ αὐτοῦ τρεφόμενον τά μέγιστα τίκτει δεινά. Ὅταν ἴδωμεν στυπῖον ἀναφθέν μικρόν ἐν οἰκίᾳ, θορυβούμεθα καί ταραττόμεθα. Οὐ γάρ τῷ προοιμίῳ προσέχομεν, ἀλλ' ἀπό τοῦ προοιμίου τό τέλος λογιζόμενοι, θορυβούμεθα καί περιτρέχομεν, ὥστε ὀλόκληρον σβέσαι τὴν κάμινον» (Ε.Π.Ε. 5,276). Μετά φρασις: Ἄν στήν ψυχὴ σου μπῆ κάποιο μικρό πάθος, νά μή τό δῆς σάν μικρό. Κατάλαβε, πὼς τρεφόμενο τό μικρό γεννάει τό μεγάλο. Ὅταν δοῦμε μικρό στουπί ἀναμμένο μέσα στό σπίτι, ἀμέσως θορυβούμαστε καί ταραζόμαστε. Διότι τό μυαλό μας πηγαίνει στήν τελικὴ ἔκβασι. Σκεπτόμαστε πὼς θά κάψῃ ὅλο τό σπίτι. Γι' αὐτό καί τρέχουμε νά τό σβήσουμε.

• Τό ποτάμι σχηματίζεται ἀπό μικρά ρυάκια. Τό κατακλυσμιαῖο κακό τῆς ἐποχῆς μας ἀπό μικρά νομιζόμενα λάθη ξεκίνησε. «Μικρόν μέλος» εἶναι ἡ γλῶσσα. «Ἠλίκον κακόν» ὁμως ἀνάβει (Ἰακ. γ' 5). Λάθος μου! Γιατί νά τὴν πῶ αὐτὴ τὴ λέξι;...

Πὼς διορθώνονται τά λάθη;

- Νά δῶ τά λάθη μου.
- Νά πῶ τά λάθη μου.
- Νά βγῶ ἀπ' τά λάθη μου.
- Νά ἀγαπήσω τόν Ἀλάθητο.

• Τά λάθη θά τά δῶ ὅταν δέν θά τ' ἀφήσω νά κολλήσουν πάνω μου, νά κατανητήσουν ἐξάρτησι, τρέλλα, παραλογισμός. Τά'χω ἀπέναντί μου. Τά βλέπω. «Τὴν ἀμαρτίαν μου ἐγὼ γινώσκω».

• Ὁ Θεός μέ περιμένει. Νά Τοῦ δηλώσω, ὅτι θέλω νά ζήσω κοντά Του. Αὐτό γίνεται μέ τὴν ἐξομολόγησι. Ὁμολογῶ, ὅτι ἦταν μεγάλο λάθος γιὰ μένα ἡ ἀμαρτία.

• Νά βγῶ. Ἀπό ποῦ; Ἀπ' τὴν λάθος ἐκτίμησι, ἀπ' τό λάθος δρόμο, ἀπ' τὴν λάθος σκέψι μου.

• Γιὰ τόν Ἀλάθητο ὄχι ἄλλα λάθη!

• Γιὰ τά πάθη τά δικά μας τά Πάθη τοῦ Χριστοῦ. «Ὁ παθὼν ὑπὲρ ἡμῶν καί παθὼν ἐλευθερώσας ἡμᾶς», αὐτός εἶναι ὁ Χριστός.

• Γιὰ τά λάθη τά δικά μας ἡ λήθη ἡ δική Του.

Κάποτε ἔγινε ὁ παρακάτω διάλογος:

—Γιατί βρίσκονται ὅλοι αὐτοὶ ἐδῶ μέσα, στὸν τόπο τῆς κολάσεως; Ἐκαναν πολλὰ λάθη;

—Ὅχι, πῶς πολλὰ ἔκαναν μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ βρίσκονται στὸν παράδεισο.

—Τότε γιατί μέ λιγότερα λάθη βρίσκονται αὐτοὶ στήν κόλασι, κι οἱ ἄλλοι, μέ περισσότερα, ζοῦνε στὸν παράδεισο;

— Γιατί αὐτοὶ ἐδῶ ἔκαναν τό μοιραῖο λάθος! Δέν μετανόησαν γιὰ τά λάθη τους!

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Βιβλία γιὰ τὴ Μεγ. Σαρακοστή

τοῦ ἀρχιμ. Δανιήλ Ἀεράκη

Στοὺς Χαιρετισμούς

Ὁμιλίες στὸν Ἀκάθιστο Ὑμνο. Παρουσιάζουν τὴ Μητέρα τοῦ Κυρίου μέ τίς ποικίλες εἰκόνες τοῦ θεοφώτιστου ὕμνου. Σελ. 272. Τιμᾶται εὐρώ 8.

Στὴ Μεγάλῃ Ἑβδομάδᾳ

Πέντε θέματα γιὰ κάθε μέρα τῆς Μεγ. Ἑβδομάδος. Σελ. 296. Τιμᾶται εὐρώ 8.

Τηλ.: 2103212713 καί 2109765440.

Πνευματικά θέματα**Περί υπακοής****Παρακοή και υπακοή**

Ο Θεός κάλεσε τόν άνθρωπο, τό πλάσμα Του νά σεβαστή τήν υπακοή· ένα έργο, πού θάταν ή υποδομή για τήν άνοδό του άπ' τό κατ' εικόνα στό καθ' όμοίωσι.

Θάταν ή βάσις για τήν υπέρβασι, πού λέγεται θέωσις.

Δέν σεβάστηκε τό πλάσμα τήν υπακοή στόν Πλάστη.

Ό άνθρωπος προτίμησε τήν άκοή και τήν υπακοή στόν τρομοκράτη, στό Σατανά, όχι στόν Πλάστη και Δημιουργό. Άπλωσε τό χέρι του στό δέντρο τής παρακοής και έδρεψε τόν καρπό τής άμαρτίας, πού μέσα του έκρυβε τό σκυλήκι του θανάτου.

• Η παρακοή του ανθρώπου σήμανε τήν αυτονομία του. Μέ τήν παρακοή έπεχείρησε τήν αυτοθέωσί του. Και αυτοθέωσις σημαίνει αυτοκόλασις, πνευματική αυτοκτονία.

Η άλλοτριώσις του ανθρώπου άπ' τή ζωή του Θεού έχει σαν αίτια τό στραγγαλισμό τής υπακοής.

• Χρειάστηκε νά γίνη ό Νέος Άδάμ. Ό Ξν γίνεται. Ό Πλάστης πλάθεται. Ό Άσαρκος σαρκώνεται. «Ό Λόγος σάρξ έγένετο» (Ιωάν. α' 14).

• Τό δράμα τής άνυπακοής θεραπεύεται μέ τό θαύμα τής υπακοής του Θεού Λόγου στην εύδοκία του Πατέρα.

• Τό δράμα τής άνυπακοής, πού συνίσταται στην έξάρτησι τής άμαρτίας και του θανάτου, θεραπεύεται μέ τό τραύμα τής υπακοής, πού λέγεται Σταυρός.

Έγινε ό Χριστός «υπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δε σταυρού» (Φιλίπ. β' 8), για ν' άπεξαρτήση τόν άνθρωπο και νά τόν έλευθερώση άπ' τό σκλαβοπάζαρο τής άμαρτίας και του θανάτου.

• Μιλώντας για τήν υπακοή ξεκινά

κανείς άπ' τό Σταυρό του Χριστού, άπ' τό ξύλο τής υπακοής.

• Άν ή υπακοή είναι μιά κένωσις, ό χριστιανός ζη τό άδειασμα του έγώ, τό άδειασμα τής αγάπης του.

• Άν υπακοή σημαίνη ταπεινώσις και όχι προβολή, ό χριστιανός άκούγοντας τή φωνή του Θεού, τήν έχει ως γνώμονα στην πορεία του. Ζη μέ κενωτικό τρόπο, δηλαδή, μέ άπλότητα τό λόγο τής Άλήθειας, τό λόγο τής έλπίδας και τής ζωής.

• Άν υπακοή σημαίνει τή σωστή χειραγωγή ψυχών «εις Χριστόν», τότε ό χριστιανός παραδίνεται σε διακριτικό πνευματικό και αισθάνεται ασφάλεια στις συμβουλές του.

Η δύναμις τής υπακοής

• Η Υπακοή είναι δύναμις, όχι άδυναμία. Λέει ό άγιος Ιωάννης τής «Κλίμακος»: «Υπακοή έστιν άρνησις ψυχής οικείας παντελής διά σώματος επιδεικνυμένη έναργώς. Υπακοή έστι νέκρωσις μελών έν ζώση διανοία. Υπακοή έστι ανεξέταστος κίνησις, έκούσιος θάνατος, άπερίεργος ζωή. Υπακοή έστι μνήμα θελήσεως και έγερσις ταπεινώσεως».

• Η υπακοή είναι φάρμακο στή θεραπευτική άγωγή του χριστιανού. Πόσες ψυχές λυτρώθηκαν μέ τή συμμόρφωσί τους στην υπακοή, διότι έκοψαν τόν έγωισμό τους, τήν αλαζονεία και τήν υπερεκτίμησι των προτερημάτων τους!

Ό χριστιανός ούτε υποτιμά ούτε υπερεκτιμά τίς δυνατότητές του. Έχει συνείδησι και των χαρισμάτων, αλλά και των έλαττωμάτων του.

Πρότυπο υπακοής ό Άβραάμ. Παραδειγματική και καταπληκτική ή υπακοή του στό Θεό. Υπήρξε τό πρότυπο, διότι έγκατέλειψε τήν πατρίδα του για νά με-

ταβῆ στό ἄγνωστο. Καί διότι ὑπακούον-
τας στή ρητή ἐντολή τοῦ Θεοῦ ἦταν ἔ-
τοιμος νά θυσιάσῃ τόν υἱό του. Χωρίς
ἀντίρρηση θά ἔσφαζε τόν Ἰσαάκ, τό παιδί
του! Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐδῶ βλέπει
τό μέγεθος τοῦ σεβασμοῦ καί ὑπακοῆς
τοῦ Ἀβραάμ γιά νά συστήσῃ σέ κάθε χρι-
στιανό: «Τῶν μυρίων ἡμῶν ἀγαθῶν πρό-
ξενον γίνεται τό ὑπακούειν τῷ Δεσπότη
καί πειθεσθαι αὐτοῦ τοῖς προστάγμασι...
Πῶς δέ ὑπακούσωμεν; Ἐάν τὰς ἐντολάς
αὐτοῦ διά τῶν ἔργων πληρώσωμεν».
Μετὰ φρασις: Ἡ ὑπακοή στό Δεσπό-
τη Θεό καί ἡ ὑποταγή στά προστάγματά
Του εἶναι πρόξενος μυρίων ἀγαθῶν. Καί
πῶς θά ὑπακούσουμε; Μέ τό ἐφαρμό-
ζουμε τίς ἐντολές Του.

Σέ πολλούς ἐπικρατεῖ ἡ ἐσφαλμένη
ιδέα, ὅτι ἡ ὑπακοή ἐνδιαφέρει ἀποκλει-
στικά τό μοναχό. Ἡ ὑπακοή δέν ἀφορᾷ
στόν μοναχό μόνον, ἀλλά καί σέ κάθε
χριστιανό.

• Δέν ὑπάρχει ὑπακοή, χωρίς ἀκοή.
«Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐνοικεῖ πλουσίως»
(Κολοσ. γ' 16), ὅταν ἀπό ἀκοή μεταβάλ-
λεται σέ ὑπακοή. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος
ἐξαφῆ τή σωτηρία μας «ἐξ ἀκοῆς, ἡ δέ
ἀκοή διά ῥήματος Χριστοῦ» (Ρωμ. ι' 17).
Ἄν δέν ὑπάρχῃ ἀκοή λόγου Θεοῦ καί
ἀπαιτῆται ὑπακοή, τότε αὐτή ἡ ὑπακοή
εἶναι ὑποταγή στόν ἐγκωκεντρισμό τοῦ
παραλόγου.

• Ὄταν τήν ὑπακοή ἀπαιτοῦν προ-
βληματικά ἄτομα, αὐτοανακηρυσσόμενα
σέ ἡγουμένους ἢ προεστῶτες, τότε
ὑπάρχει δυσαρμονία ἀγάπης στό Χριστό
καί ἀγάπης στόν προϊστάμενο.

Ὁ ἰσορροπημένος δέν ἀπαιτεῖ τήν ὑ-
πακοή. Τήν ἐμπνέει. Πότε εἶναι προβλη-
ματική ἡ ὑπακοή; Ὄταν τήν προσπαθοῦν
προβληματικά ἄτομα. Ὄταν ἀπαιτῆται
ὑπακοή σέ παραλογισμούς ἢ καί πλανε-
μένες δοξασίες. Τότε καί «ἄγγελος ἐξ
οὐρανοῦ» ἄν εἶναι ὁ ἀπαιτῶν ὑπακοή,
μακρῶς (Γαλ. α' 18)!

Παρακοή καί ὑπακοή

• Ἄν ὁ Σταυρός εἶναι ἡ ἀδυναμία τῆς
δυνάμεως καί ἡ παντοδυναμία τῆς ἀγά-

πης, γιά τόν ὑπακούοντα (ὑποτακτικό) ἡ
ὑπακοή εἶναι ἡ δύναμις τῆς φαινομενικῆς
ἀδυναμίας καί ἡ ἀγάπη τῆς σωτηρίας.

• Ἄν ὁ Σταυρός εἶναι ἡ ἐξουσία τῆς
διακονίας, ἡ ὑπακοή γιά τόν ἡγούμενο,
τόν προεστῶτα, τόν ἀνώτερο, εἶναι ἡ ἐξ-
ουσία τῆς ἐσχάτης ταπεινώσεως. Θά τα-
πεινωθῇ γιά νά ἐμπνεύσῃ τό σεβασμό καί
τήν ὑπακοή.

• Ἄν ὁ Σταυρός δέν εἶναι μόνο τό μυ-
στήριο τῆς ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν μας,
ἀλλά καί τρόπος ζωῆς καί ὑπάρξεως, καί
μονόδρομος πρός τήν Ἀνάστασι, τότε τό-
σο γιά τόν προεστῶτα, ὅσο καί γιά τόν
ὑποτακτικό ἡ ὑπακοή εἶναι σταυρωμένη
πορεία, Σταυρός, ἐκούσιος ὄμως.

• Διανύουμε τή Μεγάλη Σαρακοστή.
Ὅδεύουμε πρός τό Πάθος.

• Ἡ παρακοή τοῦ πρώτου Ἀδάμ ἔδω-
σε στόν ἄνθρωπο τό ἐξιτήριο ἀπ' τόν πα-
ράδεισο.

• Ἡ ὑπακοή τοῦ νέου Ἀδάμ, τοῦ Χρι-
στοῦ, ἐξασφαλίζει τό διαβατήριο γιά τόν
Παράδεισο.

• Ἡ ἀγάπη τοῦ Νυμφίου τόν δένει
στήν ὑπακοή τοῦ θεϊκοῦ θελήματος.
«Οὐχ ὡς ἐγώ θέλω, ἀλλ' ὡς Σύ. Γενηθήτω
τό θέλημά Σου» (Ματθ. κστ' 42). Ἡ ἀγά-
πη μας στό Νυμφίο Χριστό δένει στό
Σταυρό τῆς ὑπακοῆς τό ἁμαρτωλό δικό
μας θέλημα. Ὑπακοή, πού δέν εἶναι γέν-
νημα τῆς ἀγάπης, εἶναι ἀνελευθερία.
Ἀγάπη, πού δέν γεννάει τήν ὑπακοή,
εἶναι ἀπάτη.

• Ἡ θυσία τοῦ Σταυροῦ ὁδηγεῖ στή δι-
κή μας κάθαρσι καί ἀγιότητα. Μᾶς κα-
θαρίζει. Μᾶς βγάζει ἀπ' τό ἁμαρτωλό
ἐγώ. Καί τότε μᾶς καλεῖ νά Τόν ἀκολου-
θήσουμε. Πρῶτα λέει τό «Ἀπαρνησάσθω
ἑαυτόν», κι ὕστερα λέει τό «Ἀράτω τόν
Σταυρόν...» (Μάρκ. η' 34).

• Ἡ ὑπακοή εἶναι διάλογος δυό προ-
σώπων. Εἶναι συνύπαρξις, ἔνωσις δυό
προσώπων. Τότε εἶναι ἀληθινή αὐτή ἡ
ἔνωσις, ὅταν ὑπάρχῃ καθαρότητα ἐν
Χριστῷ, ἀγιασμός ἐν Χριστῷ, ἀγάπη ἐν
Χριστῷ.

π. Δ. Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ἡ εὐχή τοῦ Τρισάγιου ὕμνου

Ολη ἡ θεία Λειτουργία εἶναι ἀνύμνησις τοῦ Ἁγίου Θεοῦ. Ὁ μικρός καί ἁμαρτωλός ἄνθρωπος ἀπευθίνεται λατρευτικά στό μεγάλο καί ἅγιο Θεό. Αὐτό κατ' ἐξοχήν τό τονίζουμε στήν εὐχή, στήν κοινή προσευχή, πού λέγεται πρὶν ἀπ' τόν **Τρισάγιο ὕμνο**: «Αὐτός, Δέσποτα, πρόσδεξαι καί ἐκ στόματος ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τόν τρισάγιον ὕμνον καί ἐπίσκεψαι ἡμᾶς ἐν τῇ χρηστότητί Σου. Συγχώρησον ἡμῖν πᾶν πλημμέλημα ἐκούσιόν τε καί ἀκούσιον...».

• Ὁ Τρισάγιος ὕμνος ἀπευθίνεται στήν πηγὴ τῆς Ἁγιότητος, στόν **Τριαδικό Θεό**: «Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς».

Προσκυνοῦμε τήν τρισυπόστατη Θεότητα. Σέ ὕμνο τῆς Πεντηκοστῆς ξεκαθαρίζεται, ὅτι τό καθένα ἀπ' τά τρία «Ἅγιος...» ἀφορᾷ σ' ἓνα συγκεκριμένο Πρόσωπο τῆς Τριάδος:

«Ἅγιος ὁ Θεός (ὁ Πατήρ), ὁ τά πάντα δημιουργήσας δι' Υἱοῦ, ἐνεργεία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Ἅγιος Ἰσχυρός (ὁ Υἱός), δι' οὗ τόν Πατέρα ἐγνώκαμεν καί τό Πνεῦμα τό Ἅγιον ἐπεδήμησεν ἐν κόσμῳ.

Ἅγιος Ἀθάνατος, τό Παράκλητον Πνεῦμα, τό ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καί ἐν Υἱῷ ἀναπανόμενον» (δοξαστικό ἀποστίχων ἑσπερινοῦ Πεντηκοστῆς).

• Ἀρχαιότατος εἶναι ὁ Τρισάγιος ὕμνος, ὅπως καί ὁ «Ὁ μονογενῆς Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ...». Ἀνάγεται στόν ε' αἰῶνα. Πρόκειται γιά ἐπίγειο **ἀντίαλο** τοῦ αἰώνιου ἀγγελικοῦ ὕμνου, γιά τόν ὁποῖον λέει ὁ προφήτης Ἡσαΐας: «Καί ἐκέκραγεν ἕτερον πρὸς τόν ἕτερον καί ἔλεγον· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος Κύριος Σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης Αὐτοῦ» (Ἠσ. στ' 3).

• Κατά τή θεία Λειτουργία **συλλειτουργοῦν** καί οἱ ἄγγελοι καί **συνδοξολογοῦν**. Παρακαλοῦμε στό Ναό νά ἔχουμε «εἴσοδον ἀγίων καί ἀγγέλων καί ἀρχαγγέλων, συλλειτουργούντων ἡμῖν καί συνδοξολογούντων τήν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ» (εὐχή μικρᾶς εἰσόδου).

Γιατί σβήσαμε τό **«συν»**; Γιατί ἀφήνουμε τούς ἀγγέλους μόνους; Γιατί σιγοῦν οἱ ἄνθρωποι; Οἱ ἄγγελοι ἐξουσιοδότησαν μήπως ἓνα πρόσωπο νά ψέλνῃ τόν Τρισάγιο ὕμνο; Ὁχι! Ὅλους τούς πιστούς τούς θέλουν στή **χορωδία** τους.

Νά λέγεται σέ τέτοιο ἀπλό μέλος ὁ Τρισάγιος ὕμνος, ὥστε ὅλοι οἱ χριστιανοί νά τόν τραγουδοῦν. Ἔτσι μετατρέπεται ὁ ναός σέ οὐρανό. Διαφορετικά μεταβάλλεται ὁ ναός σέ χώρο μουσικοῦ θεάτρου, ὅπου ὁ ἓνας (ὁ ψάλτης) προβάλλει καί μέ τόν Τρισάγιο ὕμνο τόν ἑαυτό του, ἀντί νά προβάλλεται καί νά ὑμνῆται ὁ **Τριαδικός Τρισάγιος Θεός**.

• Τό «Ἅγιος ὁ Θεός», ὅταν γίνεται ἀποκλειστικό προνόμιο ἐνός μόνο, τοῦ ψάλτη, τότε παύει νά ναι τό κατ' ἐξοχήν **χορωδιακό ἄσμα**, ἀφοῦ στόν οὐρανό δέν λέγεται μόνο ἀπό ἓναν ἄγγελο (μονοφωνικά), ἀλλά λέγεται ἀπό τό πλῆθος τῶν ἐπουρανίων δυνάμεων.

Οἱ χιλιάδες τῶν ἀρχαγγέλων καί οἱ μυριάδες τῶν ἀγγέλων, τά χερουβίμ καί τά σεραφίμ παραστέκουν στή θεία λειτουργία «τόν ἐπινίκιον ὕμνον ἄδοντα, βοῶντα, κεκραγότα...». Ὅλα μαζί τά τάγματα τῶν ἀγγέλων ψέλνουν δυνατά

τόν Τρισάγιο ύμνο: «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ...». Ὅταν ὁμως ἔρχεται ἡ ὥρα νά βοήσουν, νά κράξουν, νά ψάλουν εὐτόνως οἱ πιστοί τό «Ἅγιος ὁ Θεός...», τότε σάν νά τούς λέμε STOP! Ὅχι! Ἐνας θά τό ψάλῃ. Μόνο ἓνας, ὁ **ψάλτης**, καί μάλιστα ἀργά, ἐπιδεικτικά γι' αὐτόν, κουραστικά γιά τούς ἀκούοντας.

* * *

- Ὅλοι μαζί τόν Τρισάγιο ύμνο.

Καί γιά νά αισθανθοῦν οἱ πιστοί τό μεγαλεῖο καί τή συγκίνησι ἀπ' τόν Τρισάγιο ύμνο, πρέπει ν' ἀκοῦνε τήν ὑπέροχη **εὐχή τοῦ Τρισαγίου ύμνου**. Δυστυχῶς δέν ἀκούγεται ἡ εὐχή. Τήν διαβάζει μόνος του ὁ λειτουργός, σάν νά προορίζεται μόνο γιά τόν ἑαυτό του!

Αὐτό βέβαια γίνεται ἀπό συνήθεια. Ἀλλά δέν παύει νά εἶναι **παρατυπία**. Ἡ νέα λειτουργική «φυλλάδα», τό «**Ἱερατικόν**», μέ ἀπόφασι τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχει τακτοποιήσει καί αὐτή τήν παρατυπία.

- Καλεῖ ὁ πρεσβύτερος ἢ ὁ διάκονος ὅλο τό λαό (φυσικά καί τόν κληρο): «**Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν!** Νά παρακαλέσουμε τόν Κύριο... Καί ἀντί ν' ἀκούσουμε τό περιεχόμενο τῆς παρακλήσεως (τῆς εὐχῆς), ἀκοῦμε μιὰ ἐκφώνησι **ξεκάρφωτη γλωσσικά καί λειτουργικά**: «Ὅτι ἅγιος εἶ ὁ Θεός ἡμῶν καί σοί τήν δόξαν ἀναπέμπομεν...».

Μά στή λογική λατρεία (καί στήν ἑλληνική γλῶσσα) ὑπάρχει **δευτερεύουσα** πρότασις (ἐν προκειμένῳ αἰτιολογική) χωρίς νά λεχθῇ ἡ **κυρία** πρότασις;

- Τό γιατί πρέπει ν' ἀνυμνήσουμε τό Θεό μέ τόν Τρισάγιο ύμνο, τό λέει ἡ εὐχή. Αὐτή, πού δυστυχῶς δέν ἀκούγεται. Αὐτή, πού τήν οἰκειοποιήθηκε ὁ λειτουργός γιά τόν ἑαυτό του μόνο, ἐνῶ εἶναι **συμπροσευχή** ὄλων. Ὁ μακαριστός λειτουργιολόγος πατήρ Γεωργίου Παρασκευόπουλος λέει: «**Ορθόν εἶναι νά λέγεται πρῶτον ἡ εὐχή καί εἰς τό τέλος ἡ ἐκφώνησι** “Ὅτι ἅγιος...”» (Ἐρμηνευτική ἐπιστάσις ἐπί τῆς θείας λειτουργίας», α' ἔκδοσις, σελ. 114).

- Γιά ὄλους δέν εἶναι ὁ **Τριαδικός Θεός**; Ὅλοι, λοιπόν, ἄς συμπροσευχηθοῦμε πρὸς Αὐτόν, μέ προεξάρχοντα τόν λειτουργό ἐπίσκοπο ἢ πρεσβύτερο. Γιά ὄλους ἡ εὐχή τοῦ Τρισαγίου ύμνου.

- Γιά ὄλους ἡ **τρिसάγια φωνή** τῶν χερουβίμ καί τῶν σεραφίμ. Ὅλοι, λοιπόν, ἄς ἀκούσουμε τήν εἰδική ἱκεσία, πού προετοιμάζει τήν ψυχή καί τά χεῖλη τῶν συναγμένων γιά τόν Τρισάγιο ύμνο. Γιά ὄλους ἡ εὐχή τοῦ Τρισαγίου ύμνου.

- Γιά ὄλους ὁ **λειτουργικός χρόνος**. Ἄς ἀφαιρεθῇ, λοιπόν, ὁ χρόνος ἀπ' τόν ψάλτη, πού στούς ναούς τοῦ κόσμου κουράζει μέ τό ἀργό «**Δύναμις**», ὥστε νά ἐξοικονομηθῇ ὁ χρόνος γιά τή συμπροσευχή ὄλου τοῦ ἐκκλησιάσματος. Γιά ὄλους ἡ εὐχή τοῦ Τρισαγίου ύμνου.

- Ὅλοι οἱ πιστοί ἐπιθυμοῦν νά προστεθοῦν **στούς ἁγίους** καί νά συνδοξολογοῦν στόν οὐρανό τόν Τρισάγιο Θεό. Ἄς ἀκούσουμε πάλι τήν προτροπή τοῦ σεβασμίου κληρικοῦ καί λειτουργιολόγου πατρός Γεωργίου: «**Ἀναμέλψωμεν τήν Τρισάγιον ᾠδήν καί παρακαλέσωμεν τόν ἐν ἁγίοις ἀναπαύομενον, ἵνα καί ἡμᾶς ἁγίους ἀναδείξῃ καί τῶν ἀγγελικῶν χορῶν καταξιώσῃ, ὅπως ψάλλωμεν σὺν αὐτοῖς τό “Ἅγιος ὁ Θεός, Ἅγιος Ἰσχυρός, Ἅγιος Ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς”**» (ἰδ' ἄνωτ. σελ. 116-117).

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Κοροΐδα η κερδισμένοι;

Α' Κορ. ιε' 14-19

Τό τρίτο «έάν» (στ. 14)

Αν δέν ανασταίνωνται οί νεκροί, δέν αναστήθηκε καί ὁ Χριστός. Καί ἄν δέν αναστήθηκε ὁ Χριστός, τότε τί χρειάζεται τό κήρυγμα; Τότε τί χρειάζεται ἡ πίστις; Τότε τί χρειάζεται ἡ Ἐκκλησία; «Εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, κενόν ἄρα τό κήρυγμα ἡμῶν, κενή δέ καί ἡ πίστις ὑμῶν» (στ. 14).

Ἄν δέν ὑπάρχη ὁ ἥλιος, τί νά τήν κάνης τή ζωή; Ἄν δέν ὑπάρχη τό θεμέλιο, τί νά τό κάνης τό οἰκοδόμημα; Ἄν δέν ὑπάρχη ἡ ρίζα, τί νά τό κάνης τό δένδρο;

Ὁ ἥλιος τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς εἶναι ἡ Ἄνάστασις. Χωρίς τήν Ἄνάστασι, ὁ Χριστός εἶναι... ἀχρηστος!

Τό θεμέλιο τῆς πίστεως εἶναι ἡ Ἄνάστασις. Χωρίς τήν Ἄνάστασι, τί νά τόν κάνης τό Χριστιανισμό; Νά τόν ἔχης σάν σύστημα ζωῆς; Σάν φιλοσοφία; Σάν θρησκεία; Σάν ιδεολογία; Μά δέν πάνε ὅλα αὐτά στό Χριστιανισμό, πού εἶναι ζωή καί ἐλπίδα ἀναστάσεως.

Ἡ ρίζα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Ἄνάστασις. Χωρίς τήν Ἄνάστασι, τί νά τήν κάνης τήν Ἐκκλησία; Γιά νά κοροϊδεύη τόν κόσμο; Γιά νεκροφώρα; Γιά μοιρολογίστρα; Γιά ἐθνικοκοινωνικό κατεστημένο; Μά ὅλα αὐτά εἶναι ξένα γιά τήν Ἐκκλησία, πού εἶναι τό χυμῶδες δένδρο τῆς Ἀναστάσεως.

Ἄν δέν ανασταίνωνται οί νεκροί, τότε εἶναι ἕνα νεκρό γράμμα ἡ πίστις, εἶναι κούφιο τό κήρυγμα. Τότε πρέπει νά γκρεμίσουμε ὅλες τίς ἐκκλησίες. Τότε ὅλα ἔχουν χαθῆ.

Ψευδομάρτυρες - ἀδιόρθωτοι (στ. 15-17)

Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ἀπλῶς ἀναβάθμισις ζωῆς οὔτε ἀπλῶς ἀνάβασις, οὔτε ἀπλῶς ἀνάτασις, οὔτε ἀπλῶς ἀνακούφισις, οὔτε ἀπλῶς ἀνατροφή, οὔτε ἀπλῶς ἀναστροφή. Εἶναι ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ.

Αὐτό πραγματώνει ὅλα τά ἄλλα «ἀνά». Αὐτό τήν καθιστᾷ ἀναντίροπη, ἀνακαινιστική. Αὐτό τήν καθιερώνει ἀκατάλυτη καί αἰώνια. Αὐτό τήν προβάλλει ὡς ἀνάπανσι.

Ἄν δέν πιστεύουμε ἀκλόνητα στήν ἀνάστασι τῶν νεκρῶν, καί ἄρα καί στήν Ἄνάστασι τοῦ Χριστοῦ, τότε μιλώντας γιά τό Χριστό, εἴμαστε ψεῦτες. Δίνοντας τή μαρτυρία τοῦ Εὐαγγελίου, εἴμαστε ψευδομάρτυρες. «Εὐοισκόμεθα δέ καί ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυροῦσαμεν κατά τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἤγειρε τόν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροί οὐκ ἐγείρονται. Εἰ γάρ νεκροί οὐκ ἐγείρονται, οὔδ' Ἐκκλησία ἐγήγερται. Εἰ δέ Χριστός οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν ἔτι ἐστε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν» (στ. 15-17). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Καταντᾶμε δέ καί ψευδομάρτυρες ὡς πρός τό Θεό, διότι εἴπαμε γιά τό Θεό, ὅτι ἀνέστησε τό Χριστό, τόν ὁποῖο δέν ἀνέστησε, ἐάν βεβαίως οἱ νεκροί δέν ανασταίνωνται. Ναι! Ἐάν οἱ νεκροί δέν ανασταίνωνται, οὔτε ὁ Χριστός αναστήθηκε. Καί ἄν ὁ Χριστός δέν αναστήθηκε, ματαία εἶναι ἡ πίστις σας. Ἀκόμη εἴστε μέσα στίς ἁμαρτίες σας (δέν ἀπαλλαχτήκατε ἀπ' αὐτές)».

● Κοροϊδεύουμε τό Θεό καί τοὺς ἀνθρώπους, ἄν κηρύττουμε πράγματα, πού δέν τά πιστεύουμε ἢ πιστεύουμε πράγματα, πού δέν ἔγιναν, ἢ προβάλλουμε γεγονότα, πού δέν θά συμβοῦν.

Ὅλη ἡ Ἐκκλησία εἶναι μαρτυρία τῆς Ἀναστάσεως.

Τό κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀδιά-

ψευστη μαρτυρία. Μαρτυρούμε. Καταθέτουμε τη μαρτυρία, ότι ο «Ίησους έμαρτύρησεν επί Ποντίου Πιλάτου τήν καλήν όμολογίαν» (Α΄ Τιμ. στ΄ 13). Καταθέτουμε τη μαρτυρία της αναστάσεως.

● Για τήν καταδίκη του Ίησού χρειάστηκαν ψευδομάρτυρες. Ψάξανε να βρουν, αλλά δέν βρίσκανε (Ματθ. κατ΄ 60). Καί οί δύο ψευδομάρτυρες, πού προσήλθαν να καταθέσουν κατά του Ίησού, ούσιαστικά δέν ήταν ψευδομάρτυρες. Ήταν μάρτυρες... τής αναστάσεως! Ή κατάθεσι τους: Τόν άκουσαμε να λέη: «Δύναμαι καταλύσαι τόν ναόν του Θεού καί διά τριών ήμερών οίκοδομησαι αυτόν» (Ματθ. κατ΄ 61).

Τήν απάντησι τήν έδωσε ο Χριστός, όταν καταλύθηκε (θανατώθηκε) ο ναός του σώματός Του στο Σταυρό καί τήν τρίτη ήμέρα τόν άνοικοδόμησε (αναστήθηκε).

● Αν, λοιπόν, για τό θάνατο του Ίησού, πού ήταν τό δύσκολο, δέν βοέθηκαν ψευδομάρτυρες, θα βοεθούμε τώρα εμείς ψευδομάρτυρες για τήν ανάστασί Του, πού είναι άπειρωσ εύκολώτερο γεγονός για τήν παντοδυναμία Του;

Καί όμως, αν δέν προβάλλουμε συνάμα τήν ανάστασι των νεκρών, καταντούμε ψευδομάρτυρες καί τής Αναστάσεως του Χριστού: «Εύρισκόμεθα δέ καί ψευδομάρτυρες του Θεού, ότι έμαρτυρήσαμεν κατά του Θεού, ότι ήγειρε τον Χριστόν, όν ούκ ήγειρεν, ειπερ άρα νεκροί ούκ έγείρονται» (στ. 15). Λέει ο ιερός Χρυσόστομος: «Ου τώ σαρκωθηναι, αλλά τώ άποθανείν τόν θάνατον έλυσεν· επει σάρκα έχοντος, έτι εκράτει ή τυραννίς ή εκείνου» (Ε.Π.Ε. 18α,594). Μετάφρασις: «Οχι με τήν ενσάρκωσι, αλλά με τό θάνατο κατάργησε τό θάνατο. Διότι όσο έφερε σάρκα, ακόμα επικρατούσε ή τυραννία του διαβόλου.

● Επαναλαμβάνει ο Παύλος τά «εάν», πού παρουσίασε άλλεπάλληλα στους στίχους 12 καί 13: «Εί γάρ νεκροί ούκ έγείρονται, ούδέ Χριστός έγήγερται. Εί δε Χριστός ούκ έγήγερται, ματαιά ή πίστις υμών· έτι έστε εν ταίς άμαρτίαις υμών» (στ. 16-17). Είναι τόσο τό εύλογημένο του πάθος, να καταδείξη πόσο σαφές είναι τό γεγονός τής αναστάσεως των νεκρών καί πόσο ή μία ανάστασις έξαρτάται από τήν άλλη, ώστε επιμένει.

Κι αυτό, για να έμπεδωθ ή αλήθεια, ότι όλα πλέον έχουν αλλάξει, ότι δέν υπάρχει

θάνατος, αλλά ανάστασις, ότι δέν υπάρχει πιά νεκρά, αλλά ζωή αιώνιος.

● Οί συνέπειες απ΄ τήν άρνησι τής πίστεως στην ανάστασι των νεκρών είναι τραγικές καί στον ήθικό τομέα. Αν δέν αναστήθηκε ο Χριστός, τότε όχι μόνο τό οικοδόμημα τής Χριστιανικής Αλήθειας σωριάζεται σε έρειπια, αλλά καί ή άμαρτία γίνεται τρόπος ζωής, ή μάλλον τυραννίδα ζωής. «Εί δε Χριστός ούκ έγήγερται, ματαιά ή πίστις υμών· έτι έστε εν ταίς άμαρτίαις υμών» (στ. 17).

● Χωρίς ανάστασι νεκρών, δέν υπάρχει ανάστασις Χριστού. Χωρίς ανάστασι Χριστού:

Ο θάνατος παραμένει άθάνατος.

Η άμαρτία παραμένει άνιάτη.

● Άλλ΄ ο Χριστός με τό σταυρικό Του θάνατο καί τήν Άνάστασί Του νίκησε καί τήν άμαρτία καί τό θάνατο. Αν ο θάνατος είναι καρπός τής άμαρτίας, ο σταυρικός θάνατος του αναμαρτήτου Ίησού είναι τό πλήγμα, καί ή ανάστασις Του, ή χαριστική βολή κατά του θανάτου.

Οί συνέπειες στη ζωή μας είναι όλοφάνερες. Ο θάνατός Του καί ή ανάστασις Του είναι νέκρωσις του σώματος τής άμαρτίας καί ανάστασις στην «καινή» ζωή. «Νικητής τροπαιούχος κατά θανάτου, ο Άθάνατος άνεδείχθη· παθητήν σάρκα γάρ έμψυχωμένην λαβών, ούτος ο Θεός ήμών, καί συμπλακείς τω τράννω, πάντας συνανέστησεν, ότι δεδοξασται» (α΄ ώδή κανόνος γ΄ ήχου).

Τά μεγαλύτερα κοροΐδα! (στ. 18-19)

Συνεχίζει ο άπόστολος Παύλος τά επιχειρήματά του για τήν ανάστασι των νεκρών. Επιχειρήματα θετικά καί άρνητικά.

Τό νέο επιχείρημα: Αν δέν ανασταίνονται οί νεκροί καί άρα δέν έχη αναστηθ ή ο Χριστός, τότε κι εκείνοι οί έναρτοι, πού πέθαναν, με τήν πίστι ότι δέν πέθαναν, χάθηκαν. Έκλεισαν τά μάτια, με τήν έλπίδα ότι κοιμήθηκαν, αλλά ποτέ δέν θα ξυπνήσουν! «Άρα καί οί κοιμηθέντες εν Χριστώ άπώλοντο. Εί εν τή ζωή ταύτη ήλικότες έσμεν εν Χριστώ μόνον, έλεινότεροι πάντων ανθρώπων έσμεν» (στ. 18-19). Άπόδοσις στην άπλοελληνική: «Άρα καί όσοι κοιμήθηκαν (πέθαναν) με πίστι στο Χριστό, δέν απαλλάχτηκαν από τίς άμαρτίες τους, καί έτσι καταδικάσθηκαν. Αν ο Χρι-

στός δέν ἀναστήθηκε, μετά θάνατον χανόμεστε, καί σ' αὐτή τή ζωή δέν ἀπαλασσόμαστε ἀπό τίς ἁμαρτίες μας. Ἄλλ' ἀπολαμβάνουμε τοῦλάχιστον αὐτή τή ζωή; Ἄν γιά τή ζωή αὐτή ἔχουμε στηριχθῆμόνο στό Χριστό, τότε εἴμαστε οἱ πιό ἀξιολύπητοι ἀπό ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, διότι στερούμαστε τίς κοσμικές ἀπολαύσεις αὐτῆς τῆς ζωῆς, ποικιλοτρόπως διωκόμαστε ἐξ αἰτίας τῆς πίστεώς μας στό Χριστό καί ἐπί πλέον ἀποδεικνύομαστε πλανημένοι».

● Ἄν ὁ ἴδιος ὁ Χριστός πέθανε καί δέν ἀναστήθηκε, ἀλλά κρατήθηκε αἰχμάλωτος τοῦ θανάτου, τότε πῶς θά ἔσπαγε τίς ἀλυσίδες γιά νά λευτερώσει τοὺς δεσμιόους τοῦ ἄδου; Ἄλλ' ἄν κρατήθηκε ἀπό τό θάνατο αἰχμάλωτος, τότε πού εἶναι ἡ Θεότητά Του, πού εἶναι ἡ παντοδυναμία Του;

● Ἄν ὁμοῦς ὁ Χριστός κατέλυσε τό θάνατο, τότε δέν εἶναι νικητής τοῦ θανάτου μόνο γιά τόν ἑαυτό Του. Εἶναι νικητής καί γιά τοὺς ἀνθρώπους.

● Μυριάδες εἶναι οἱ μάρτυρες. Ἐκεῖνοι, πού ἔδωσαν τή μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ καί τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι, πού μέ τό μαρτύριό τους, ἀκατόρθωτο στά ἀνθρώπινα δεδομένα, φανέρωσαν τόν παντοδύναμο Ἰησοῦ καί «τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ» (Φιλίπ. γ' 10). Ἐκεῖνοι, πού ἡ ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως καί τῆς αἰωνίου ζωῆς τοὺς ἔδιναν φερό γιά τό μαρτύριο. Ὅλοι αὐτοί, λοιπόν, πῆγαν χαμένοι; Πέθαναν γιά ἓνα ψέμα; «Ἄρα καί οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο» (στ. 18-19).

Τοὺς ὀνομάζει «κοιμηθέντες», γιά νά μή φεύγη ἀπ' τὴ βεβαιότητα τῆς ἀναστάσεως, ἀφοῦ ἡ ἀνάστασις μεταβάλλει τό θάνατο σέ ὕπνο καί μετονομάζει τὰ νεκροταφεία σέ κοιμητήρια.

Καί δέν εἶναι οἱ ἅγιοι ἀπλῶς «κοιμηθέντες». Διότι κοιμηθέντες εἶναι ὅλοι ἀνεξαίρετως οἱ ἄνθρωποι, δίκαιοι καί ἀδικοί, πιστοί καί ἄπιστοι, εὐσεβεῖς καί ἀσεβεῖς. Ὅλοι θά ξυπνήσουν στήν κοινή ἀνάστασι. Μόνο, πού δέν θ' ἀκολουθήσουν ὅλοι τόν ἴδιο δρόμο καί τρόπο αἰωνιότητος. Αἰώνια εἶναι καί ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, αἰώνια εἶναι καί ἡ κόλασις» (Ματθ. κε' 46).

● Οἱ ἅγιοι, λοιπόν, δέν εἶναι ἀπλῶς «κοιμηθέντες». Εἶναι «κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ» (στ. 18). Γιά τό Χριστό πέθαναν, δηλαδή, βασανίστηκαν, ἔζησαν ἀσκητική ζωή, ἀγωνίστηκαν, πέρασαν μέ στερησεις

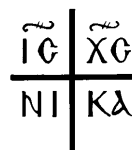
καί κακονχίες τή ζωή τους. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Οἱ δι' αὐτὸν ἀποθανόντες, οἱ πολλοὺς ὑπομείναντες κινδύνους, οἱ πολλὰς ταλαιπωρίας, οἱ διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ βαδίσαντες» (Ε.Π.Ε. 18α,598). Μετά φρασις: Τό «ἐν Χριστῷ κοιμηθέντες» σημαίνει αὐτούς, πού πέθαναν γιά τό Χριστό, πού ὑπέμειναν πολλοὺς κινδύνους καί ταλαιπωρίες, πού βάδισαν τή στενή ὁδό.

● Ἄν, λοιπόν, δέν ὑπάρχει ἀνάστασις νεκρῶν, τότε φροῦδες, ἀπατηλές, εἶναι οἱ ἐλπίδες. Καί ἄν δέν ὑπάρχει ἡ ἐλπίδα τῆς αἰωνίου βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καί ἀκολουθοῦμε τό Χριστό μετ' ἐπιλωρισμένο τόν ὀρίζοντα σέ τούτη τή ζωή, τότε εἴμαστε οἱ πιό ἀξιολύπητοι. Εἴμαστε τὰ πιό μεγάλα κοροϊδα. Γιατί;

Διότι χάνουμε τὴν ἄλλη ζωή, ἀφοῦ δέν ὑπάρχει! Χάνουμε καί τούτη τή ζωή, ἀφοῦ ὄχι μόνο δέν τὴν ἀπολαμβάνουμε αἰσθησιακά καί εὐδαιμονικά, ἀλλὰ καί ὑφιστάμεθα τόσους διωγμούς καί τόσες στερήσεις γιά τό Χριστό! «Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἡλικιώτες ἐσμέν ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεηνότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν» (στ. 18-19).

Φυσικά, δέν μπορεῖ νά εἶναι ἔτσι. Ἡ ἀρετὴ τῶν ἁγίων ἀμειβεταί στήν ἀθάνατη ζωή. Καί μόνο, πού μέσα στόν ἄνθρωπο, ἔμφυτα, ὑπάρχουν οἱ δύο ἐπιθυμίες, ἐκείνη γιά τὴ λειτουργία τοῦ καλοῦ καί ἡ ἄλλη γιά τὴ λειτουργία τῆς ζωῆς, ἀποκλείεται νάχουν δίκαιο ὅσοι μέ τὴν ἀρνησι τῆς ἀναστάσεως περιορίζουν τὰ πάντα σέ τοῦτο τόν κόσμο. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «Ταῦτα ἔλεγεν ὁμοῦ μὲν εἰς τὸν περί ἀναστάσεως τῶν σωμάτων στηρίξων αὐτούς λόγον, ὁμοῦ δέ καί περί τῆς ἀθανάτου ζωῆς ἐκείνης πείθων, ἵνα μὴ εἰς τό παρόν νομίζωσι τὰ ἡμέτερα καταλύειν» (Ε.Π.Ε. 18α,600). Μετά φρασις: Αὐτὰ τὰ ἔλεγε καί γιά νά τοὺς στηρίξει στό δόγμα γιά τὴν ἀνάστασι τῶν σωμάτων καί γιά νά τοὺς πείθει γιά τὴν ἀθάνατη ἐκείνη ζωή, γιά νά μή νομίζουν, ὅτι τὰ ἀνθρώπινα τελειώνουν ὅλα στήν παρούσα ζωή.

Δ.Γ.Α.

Ἐκοιμήθη ὁ Λευκάδος Νικηφόρος

Ἐνάρετος καί ἱεραποστολικός

Τὴν ἴδια ἡμέρα, πού ἐκοιμήθη ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος (28 Ἰανουαρίου), ἐκοιμήθη καί ὁ σεβασμιος Μητροπολίτης Λευκάδος καί Ἰθάκης Νικηφόρος (Δεδούσης). Ἦταν ἀπ' τοὺς ἐπισκόπους, πού ἐπιστρατεύτηκαν τὴν ἐποχὴ τοῦ μεγάλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Ἰερωνύμου (Κοτσώνη). Γιά τὴ σεμνὴ πολιτεία του καί τὸν ἱεραποστολικό του ζῆλο κανεῖς δέν ἀμφιβάλλει. Παρακάτω δημοσιεύουμε τὴν προσλαλιά τοῦ Μητροπολίτου Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Μελετίου, κατὰ τὴν ἐξόδιο ἀκολουθία.

Δέν χρειάζεται νά μιλήσει κανεῖς στοὺς Λευκαδίτες γιά τὸν Νικηφόρο. Πενήντα χρόνια, μισὸς αἰώνας, μαζί. Σχεδόν δύο γενιές δέν γνώρισαν ἄλλον Δεσπότη. Τοῦ Νικηφόρου οἱ ἀρετές δέν ἦταν ἡ μακροβιότητα καί ἡ παραμονή στὴν Λευκάδα. Οἱ ἀρετές του εἶναι πολὺ μεγαλύτερες.

Μιά ζωὴ ἀφιερωμένη στὸν Χριστό, χάριν τοῦ Ὁποίου μέ δυναμισμό διακόπτει καί τίς πιὸ ἀπλές συγγενικές σχέσεις.

Ὁ Χριστὸς μονίμως μέ τό λέντιο καί ὁ Νικηφόρος ἀκόλουθός Του νά διδάσκει μέ τὸν τρόπο καί τό λόγο τὸν δρόμο πού ὀδηγεῖ στὴν ζωὴ, πού εἶναι ὁ Χριστός.

Γυμνὸς ὁ Χριστὸς προπορευόμενος στό Σταυρό, πανάλαφος καί ὁ Νικηφόρος νά Τὸν ἀκολουθεῖ «Μυροφόρος» διδάσκαλος τῆς εὐωδίας τῶν ἀρετῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἄγνωστος ὁ Χριστὸς στὰ φῶτα τῆς δημοσιότητας. Κρυμμένος ὁ Νικηφόρος μέσα στὴν ἀπλότητα τῆς πιὸ φτηνῆς ἐνδυμασίας καί τοῦ πιὸ ἀπλοῦ τρόπου ζωῆς.

Τὸν ἀνασύρει ὁ Χριστὸς μέσῳ ἐνὸς ἀγίου ἀρχιεπισκόπου καί τὸν ἀνεβάζει ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Καί ὁ Νικηφόρος ὀδυνᾶται σαράντα χρόνια σέ μιά «σταύρωση», πού λέει ὅτι τὸν ὑπερβαίνει καί ἀγχεται μήπως κι αὐτὸς τὴν φιλοδόξησε.

Σταυρωμένος, μόνον γυμνὸς μπορεῖ νά εἶναι κανεῖς. Καί ὁ Νικηφόρος ἐπέδιξε τὴν γύμνωση τῆς Σταυρώσεως.

Σεῖς, πατέρες καί ἀδελφοί, πενήντα χρόνια τὸν βλέπατε γυμνὸ στὰ ὑλικά· πλούσιο στὰ πνευματικά. Μέ κάποιες ιδιοτυπίες χαρακτήρος, ἀλλὰ γεμᾶτον μακροθυμία (παρὰ τὴ νευρικότητα), γεμᾶτον καλωσύνη (παρὰ τίς φωνές), γεμᾶτον ἀγάπη (παρὰ τὴν ἐπιφυλακτικότητα).

Ζήσατε τὴν χαρὰ τῆς ἐσωτερικῆς γαλήνης γιά τό πρόσωπό του ἀπὸ τὴν βεβαιότητα ὅτι εἶχατε νά κάνετε μέ ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ. Μέ λαμπάδα Χριστοῦ, πού καιγόταν γιά νά φωτίσει. Μέ φῶς Χριστοῦ, πού ἔφεγγε τὸν δρόμο σας.

Τοῦ χρωστᾶτε πολλὰ. Οἱ περισσότεροι ἱερεῖς τὴν Ἰερωσύνη τους. Καί ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ τὴν σχέση τους μέ τό Μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Τοῦ ξοφλήσατε κάμποσα στίς περιόδους τῶν ἀσθενειῶν του (καί τῆς τελευταίας), ἀλλὰ θά τοῦ εἶστε αἰωνίως χρεώστες.

Παρακαλέστε τὸν κοινὸ μας Δεσπότη Χριστό, νά τὸν δοξάσει περιλαμπρὰ στό ἐπουράνιο Του θυσιαστήριο. Νά τοῦ δώσει παρρησία ἀντισταθμιστικὴ στὰ τόσα ἀγχη, πού εἶχε μήπως καί σέ κάτι ἔσφαλε.

Ὁ Νικηφόρος δέν θά σᾶς ξεχάσει. Μὴ τὸν ξεχάσετε καί σεῖς.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Τώρα! Ἀμέσως! Εὐθέως!

Πόσες φορές εἶπαμε, ὅτι θ' ἀλλάξουμε, καί παραμένουμε οἱ ἴδιοι! Ἡ Ἐκκλησία χτυπάει δυνατότερα τὴν καμπάνα τῆς Μεγάλῃς Σαρακοστής. Νῦν (τώρα). Ὁχι αὔριο.

• Τώρα θὰ ρωτήσης σάν τόν δεσμοφύλακα τῶν Φιλίππων: «Τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ;». Θά πάρης τώρα τὴν ἀπάντησι: «Πίστευσον ἐπὶ τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καί σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου» (Πράξ. ιστ' 30-31). Παραδόσου τώρα μέ ἐμπιστοσύνη στόν Κύριο, στή χάρι Του. Τώρα, ὄχι αὔριο, θὰ πάρης τὴν ἀφῆσι τῶν λαθῶν καὶ παθῶν σου.

• Τώρα! Ἡ μετάνοια δέν παίρνει ἀναβολή. Τώρα θὰ ρωτήσουμε σάν τοὺς θεατῆς τῆς Πεντηκοστῆς: «Τί ποιήσομεν;». Θά πάρουμε τώρα τὴν ἀπάντησι ἀπ' τοὺς ἀποστόλους, τοὺς κατὰ καιροὺς λειτουργοὺς τοῦ μυστηρίου τῆς συγγνώμης: «Μετανοήσατε... Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκοτίας ταύτης» (Πράξ. β' 37-40).

• Σήμερα, ὄχι αὔριο, θὰ ἐπιδιώξουμε τὴ σωτηρία. Τώρα θὰ δεχτοῦμε τὸ Χριστὸ τῆς σωτηρίας «εἰς τὸν οἶκόν τῆς ψυχῆς». Θ' ἀκούσουμε τώρα τὸ «Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο» (Λουκ. ιθ' 9).

• Σήμερα θὰ πάρουμε τὴν ἀπόφασιν γιὰ ἔμπρακτῃ μετάνοια. Ὅπως ὁ Ζακχαῖος: «Ἴδού!»! Τώρα διορθῶν τὴν λάθῃ μου. Τώρα ἀποκαθιστῶ τὴ δικαιοσύνη. Τὰ κλεμμένα τὰ ἐπιστρέφω τετραπλάσια. Ὅλα τ' ἄλλα τώρα στοὺς φτωχοὺς.

• Τώρα! Ἀμέσως. Εὐθέως. Ὁ Χρυσότομος σαλπίζει: «*Νῦν ὁ τῆς δωρεᾶς ἐστὶ καιρός. Μηδεὶς ἑαυτοῦ ἀπογινωσκέτω. Τότε τῆς ἀπογνώσεως ὁ καιρός, ὅταν ὁ νυμφὼν κλείηται, ὅταν εἰσέλθῃ ὁ βασιλεὺς τοὺς ἀνακειμένους ἰδεῖν, ὅταν ἀπολαύσῃ τοὺς κόλπους τοῦ πατριάρχου οἱ μέλλοντες τούτων ἀξιοῦσθαι. Νῦν δέ οὐπω. Ἐπι γὰρ τὸ θέατρον συνέστηκεν, ἐπὶ ὁ ἀγὼν ἔστηκεν, ἐπὶ τὸ βραβεῖον μετέωρον*» (Ε.Π.Ε. 24,384). Μετὰ φρασις: Τώρα εἶναι ὁ καιρὸς νὰ εἰσπράξουμε τὴ δωρεὰ τῆς σωτηρίας. Τότε, ὅταν ἀναχωρήσουμε ἀπ' τὸν κόσμον αὐτό, θάναι ἀργά. Θάχη κλείσει ὁ νυμφῶνας. Ὁ Βασιλιάς Χριστὸς θὰ βρῆται μέσα βλέποντας τοὺς παρευρισκομένους, ὅσους ἀποδειχτοῦν ἀξιοὶ ν' ἀπολαύσουν τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ. Τώρα εἶναι ἀνοικτὸς ἀκόμα ὁ παράδεισος. Ἀκόμα λειτουργεῖ τὸ θέατρο τοῦ βίου. Ὁ ἀγὼνας μπροστὰ μας. Τὸ βραβεῖο μετέωρο.

• Τώρα, Κύριε, μέ φωνάζεις: «Ἔρχομαι ταχύ». Τώρα ὀφείλω νὰ Σέ συνατητήσω! Νὰ μετανοήσω! Νὰ σωθῶ!

Προσδοκίαι ἀπ' τὸ νέο Ἀρχιεπίσκοπο

Πὸν ἐνθρονιστήριον λόγο τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος (16 Φεβρ. 2008) φάνηκε διάθεσις γιὰ ταπεινὴ διακονία, ἀλλὰ καὶ γνώσις τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ. Ἐδειξε, πὺς θέ-

ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτῆτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ἐκδότης: Παναγ. Καραθανασόπουλος
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212107 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννίνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτησίαν συνδρομή:

Ἐσωτερικοῦ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: 25 \$.

Καναδᾶ καὶ Αὐστραλίας: δολλάρια 30.

Ἐπιταγῆς καὶ ἐπιστολῆς:

Περιοδικὸ «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

λει νά κατεβή τὰ σκαλοπάτια τῆς κοσμικῆς ἐπάρσεως καί νά διαφοροποιηθῆ ἀπ' τή χλιδάτη ζωή.

Στό πρόσωπό του κλῆρος καί λαός ἐναποθέτουν ἐλπίδες καί προσδοκίες.

- Ἀναμένουν τήν ἐκπληξι. Νά γίνη τό ὄνειρο πραγματικότητα. Ν' ἀπαλλαγῆ ἡ **ιερωσύνη** (φυσικά καί ἡ ἀρχιερωσύνη) ἀπ' τό βᾶρος κατηγοριῶν καί νά λάμψη στά πρόσωπα ἀγίων ἐπισκόπων καί πρεσβυτέρων.

- Ἀναμένουν ν' ἀπελπιστοῦν μόνοι τους οἱ «**φθόρου**», πού μπῆκαν στήν ἀγία ἱερωσύνη μέ τό γνωστό «**κουσούρι**», καί ν' ἀναγκαστοῦν ν' ἀπομακρυνθοῦν.

- Προσδοκοῦν ἀγαλλίασι γιά τό διάκονό τους, τόν Ἀρχιεπίσκοπο.

Ποῦς δέν χάρηκε μέ τήν ἐπαγγελία του, ὅτι θά εἶναι ὄχι **ἐξουσία**, ἀλλά **διακονία**;

Ποῦς δέν χάρηκε μέ τήν εἶδησι, ὅτι θά ζῆ **ἀπλᾶ**, στό μικρό διαμέρισμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καί ὄχι στό πολυτελές μέγαρο τοῦ Ψυχικοῦ;

Ποῦς δέν χάρηκε μέ τόν ὑπερτονισμό τῆς **συνοδικότητος**;

- Ὁ κλῆρος καί ὁ λαός δέν θέλει τόν Ἀρχιεπίσκοπο κοσμική ἐξουσία. Τόν θέλει ὑπηρέτη τῶν μεγάλων καί μικρῶν ἀναγκῶν τοῦ κόσμου. Δέν τόν θέλει «κατακυριεύοντα τόν κλῆρον» (Α' Πέτρ. ε' 3). Τόν θέλει ξεκομμένο ἀπ' τήν αἴγλη τοῦ ἀξιώματος καί στοιχισμένο στή γραμμή τῶν ἀγίων. Δέν τόν θέλει δέσμιο συναλλαγῶν καί ὑποσχέσεων. Τόν θέλει συντονιστή τῆς **ἀνακαινίσεως** τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς στόν τόπο μας.

- Θά λάμψη ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος, ἄν στό πρόσωπό του διακρίνεται ὁ **διάκονος τοῦ Σταυροῦ**, ἄν τό ἐγκόλπιο του σημαίνει θυσιαστική ἀγάπη, ἄν ἡ ράβδος του σημαίνει καταδίωξι τῶν ἀσεβῶν καί στήριγμα τῶν εὐσεβῶν.

- Οἱ πάγη ἄς λιώσουν. Τά νέφη ἄς διαλυθοῦν. Ὁ ἥλιος τῆς Ὁρθοδόξου μαρτυρίας καί τῆς εὐλαβείας λαμπρῶς ἄς λάμψη στόν ἐκκλησιαστικό ὀρίζοντα!

Ὁλόψυχα τό εὐχόμεσθε στό νέο Ἀρχιεπίσκοπο **Ἰερώνυμο Β'**.

Ἐπίσκοποι ἢ φαρισαῖοι;

Ὁ λῆψις καταλαμβάνει τοὺς πιστοὺς βλέποντας τὰ περισσότερα **ἐντυπα** μητροπόλεων, ἐσωτερικοῦ καί ἐξωτερικοῦ. Γεμᾶτα ἀπὸ ἐγχρωμες φωτογραφίες, ἐπιδείξεις «ἔργων», ἐπισήμανσις αὐτονοήτων, πολυτελεῖς προκλήσεις, κουφότητα τραγική, κενότητα ἀπελπιστική.

- **Φωτογραφίες**: Σέ πρῶτο πλάνο ὁ Μητροπολίτης κρατάει δέμα μέ τρόφιμα. Τό δείχνει στό φακό (νά «**ζουμάρη**» καλά!), ἐνῶ ἡ γρηούλα κοιτάζει πότε θά τελειώσῃ ἡ φωτογραφική διαδικασία, νά πάρῃ τὰ λίγα φαγώσιμα τῆς πλαστικῆς σακκούλας!

Σάν νά λήῃ ὁ δεσπότης:

—*Μέ βλέπετε; Εἶμαι ὁ σπλαχνικός πατέρας!*

Κάποιος ὁμως τοῦ σφυρίζει:

—*Ψεύτη! Μέ ξένα κόλλυβα μνημονεύεις!*

- **Ἐπιδεικτικότητα**: Σέ πρῶτο πλάνο ἡ ἀρχιερατική στολή, μέ μίτρα καί πατερίτσα καί ὅλα τὰ ἄλλα σύνεργα. Οἱ

Ὁ Παῦλος

σέ ἐξῆ μεγάλους τόμους

Ἐρμηνεῖα πρὸς οἰκοδομή. Θεολογική καί πρακτική ἐξήγησις ὅλων σχεδόν τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Μέ εἴκοσι (20) εὐρώ € προμηθεύεστε καθενα ἀπ' τοὺς τόμους σχήματος μεγάλου.

1. Πρὸς *Ρωμαίους*. Σελ. 602.
2. Πρὸς *Κορινθίους Α'*. Σελ. 602.
3. Πρὸς *Κορινθίους Β'*-Πρὸς *Γαλάτας*. Σελ. 638.
4. Πρὸς *Ἐφεσίους*-Πρὸς *Φιλιππησίους*-Πρὸς *Κολοσσαεῖς*. Σελ. 606.
5. Πρὸς *Τιμόθεον Α' καί Β'*-Πρὸς *Τίτον*-Πρὸς *Φιλήμονα*. Σελ. 592.
6. Πρὸς *Ἐβραίους*. Σελ. 432.

Ἀναγκαῖα ἐρμηνευτικά ἔργα γιά κάθε θεολογική βιβλιοθήκη. Ἀποστέλλονται καί ταχυδρομικά.

Τηλέφ.: **2103212713** καί **2109765440**.

όμοστολοι πολλοί στό πολυαρχιερατικό συλλείτουργο («σόου»). Όλοι πρέπει ν' ἀπαθανατιστοῦν γιά τό πολυτελές έντυπο!

● **Αὐτονόητα:** Ὁ δεσπότης στή λιτάνευσι τῆς εἰκόνας! Ὁ δεσπότης τελεί ἀγιασμό! Θεωροῦνται αὐτά σπουδαῖα, γιά νά καλύψουν σελίδες τοῦ έντύπου;

Ὅποιος διαφημίζει τά **αὐτονόητα**, δέν μπορεί νά τά ξεχωρίσῃ ἀπ' τά **ἀνόητα**!

● **Πολυτέλεια:** Καμαρώνουν παπάδες καί δεσποτάδες γιά τά πλούσια ἄμφιά τους. Δέν σκέπτονται δυό πράγματα:

Ὅτι μόνο χαζοί ἢ θηλυπρεπεῖς ξυπάζονται γιά χρωματιστές φορεσιές.

Ὅτι «ἐμπυρίζονται οἱ πτωχοί» κατά τόν Ψαλμωδὸ (θ' 23).

● **Κουφότητα:** Συνεχῶς βραβεῖα καί μετάλλια! Λεφτά γιά δεκάχρονα, τριαντάχρονα καί «δέν συμμαζεύομαστε»!

Ἄδειες καρδιές - ἐγκόλπια χρυσᾶ!

Ἄσταύρωτη ζωή - ἐπιστήθιοι πολυτελεῖς σταυροί!

Ἄδεια κρανιά-μίτρες αὐτοκρατορικές!

Θά σοβαρευτοῦμε; Σέ κανένα ἄλλο χῶρο δέν σπαταλῶνται τόσο μεγάλα ποσά γιά έντυπα φιγούρας, ὅσο στό δικό μας, τόν ἐκκλησιαστικό!

Θέλουμε νά ἐλπίζουμε, ὅτι ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος Ἰερώνυμος θά δώσῃ ἄλλο «στύλ» καί στή δική του λειτουργική ἐμφάνισι, ἀλλά καί στά **περιοδικά** τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῆς Συνόδου.

Ἡ συνδρομή γιά τό περιοδικό

■ Εἶναι **10 Εὐρώ (€)** τό χρόνο. Ἡ ἐξόφλησις γίνεται: ● Στό λογαριασμό: **0026.0236.39.0100353548 EUROBANK.**

● Ταχυδρομικά στή διεύθυνσι: «**Βαπτιστής**», **Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.**

● Στό Γραφεῖο **Χριστοκοπίδου 12 (Μοναστηράκι)** ἢ στό Βιβλιοπ. «**Βαπτιστής**», **Ἐθν. Ἀντιστάσεως 103 (Ἅγιο Δημήτριο).**

■ Οἱ τοῦ ἐξωτερικοῦ ν' ἀποστέλλουν τό ἔμβασμά τους στό ὄνομα «**Βαπτιστής**» (χωρίς τή λέξι Περιοδικό).

■ Τηλέφ.: **2103212713** καί **2109765440.**

Ἡ **τόλμη** του θά φανῆ καί στήν ἀπλούστευσι. Ὁ λαός θέλει λόγο γιά τό «Θεὸ Λόγο», ὄχι κούφια κενοδοξία.

Λάσπη μετέωρη!

Ἐριξε τό βέλος. Δέν εἶχε τό σθένος νά προχωρήσῃ. Πρόκειται γιά ἐνέργεια τοῦ Μητρ. Μεσσηνίας Χρυσοστόμου (Σαββάτου). Λίγες μέρες πρὶν τὴν ἐκλογή Ἀρχιεπισκόπου, βγήκε δημόσια καί ἰσχυρίστηκε, ὅτι ἄνθρωποι τοῦ περιβάλλοντος τοῦ Μητροπ. Σπάρτης Εὐσταθίου τόν ἐξεβίαζαν νά ψηφίσῃ τόν γείτονα Μητροπολίτη. Τόν **ἐξεβίαζαν** μέ κάποια (λένε) φωτογραφία!

Πολλά τά ἐρωτηματικά:

● Ἄν ὄντως συνέβαινε αὐτό, γιατί δέν ἔδωσε στοιχεῖα τῶν ἐκβιαστῶν;

● Ἄν θεωροῦσε τόν Σπάρτης ὑπεύθυνο, γιατί δέν τόν κατήγγειλε ἀρμοδίως;

● Ἄν ἐξαιροῦσε τόν Σπάρτης ἀπ' τοὺς τάχα ἐκβιαστές, πρὸς τί τότε ἡ ἀόριστη μομφή καί ἡ δήλωσις, ὅτι θά τόν καταψήφισῃ στήν ἐπικείμενη ἐκλογή;

● Γιατί δέν προσήλθε μέ στοιχεῖα στίς δικαστικές ἀρχές, ὅπως εἶχε ὑποσχεθῆ;

● Γιατί, ἔστω καί μετὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπική ἐκλογή δέν ἀπέδειξε ὁ Σεβασμ. Σαββάτος τόν ἰσχυρισμό του; Ἔτσι, δηλαδή, ἐκσφενδονίζουμε **λάσπη** ἐναντίον **ἀμέμπτου**, κατὰ κοινὴ ὁμολογία, ἐπισκόπου, καί μετὰ κάνουμε πῶς δέν συμβαίνει τίποτε;

Ὁ **ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ** εἶναι «βαρὺς καί βλεπόμενος» (Σοφ. Σολ. β' 14). Ἄλλὰ καί ἡ μορφὴ τοῦ σπιλώνοντος ἀθῶο δέν εἶναι εὐειδής ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἄς εὐχηθοῦμε νά μὴ συγκαταλέγωνται στό στενὸ ἐπιτελεῖο τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου τύποι, πού θεωροῦν **σκοταδισμό** τὴν εὐσέβεια.

Ὁ λαός χάρηκε καί γιά τόν ἐπίσκοπο Σπάρτης Εὐστάθιο, πού ἔσπευσε στό πλευρό τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἰερωνύμου, καί γιά τόν Ἀρχιεπίσκοπο, πού ζήτησε τὴ συνεργασία τοῦ ἐκ Μεσσηνίας σεμνοῦ καί σοβαροῦ ἐπισκόπου τῆς Λακωνίας.

Ἱερώνυμος ὁ δεύτερος

Μακάρι νά εἶναι σάν τόν πρῶτο Ἱερώνυμο, τόν ἐνάρετο ἐκεῖνο καί ἅγιο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος. Πρός τιμήν του ἔχει λάβει τό ὄνομα Ἱερώνυμος ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος. Ὁ ἀπό Θηβῶν καί Λεβαδείας Ἱερώνυμος (Λιάπης) τιμήθηκε πολλές φορές.

- Τιμήθηκε **μικρός** μέ τό νά μαθητεύση κοντά σέ **εὐλαβεῖς** κληρικούς καί νά διδαχθῆ τήν «κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίαν» (Α' Τιμ. στ' 3).

- Τιμήθηκε ὡς **φοιτητής** μέ τό νά θητεύση κοντά σέ τιμίους ἐργάτες τοῦ Εὐαγγελίου, σέ ἱεραποστολική φωλιά, ὅπως τότε ἦσαν τά **οἰκοτροφεία** τῶν Ὀρθόδοξων Ἀδελφοτήτων, τά ὠραῖα ἐκεῖνα φυτώρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

- Τιμήθηκε ὡς **νέος κληρικός** μέ τό νά ἔχη «Γέροντα» τό σεμνό ἐπίσκοπο Θηβῶν καί Λεβαδείας **Νικόδημο (Γραικό)**. Στό πρόσωπό του εἶδε στήν πράξι τί σημαίνει «ἐπίσκοπος ἀνεπίληπτος, ἀνέγκλητος, Θεοῦ οἰκονόμος» (Α' Τιμ. γ' 2. Τίτ. α' 7). Στήν περίπτωσί του συνάντησε τόν ἅγιο τρόπο ἀναδείξεως ἐπισκόπων, πού εἶναι ἡ ἐπιστράτευσις τῶν τιμίων, πού ἄκοντες «*σύρονται*» σέ ἐκκλησιαστικές θέσεις.

- Τιμήθηκε ὡς **πρεσβύτερος** μέ τό ν' ἀναλάβῃ τή θέσι τοῦ πρώτου πρεσβυτέρου τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Ἀναδείχτηκε ἱκανός ἀρχιγραμματέας τῆς Ἱ. Συνόδου, «καλῶς ἠγούμενος τοῦ λόγου».

- Τιμήθηκε ὡς **ἐπίσκοπος** μέ τό ν' ἀπολαμβάνῃ τῆς τιμῆς τοῦ λαοῦ τῆς Βοιωτίας. Ὁ Χριστός δέν ἔκανε σημεῖα στή Ναζαρέτ, τήν πατρίδα του, ἀφοῦ «οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστίν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ» (Λουκ. δ' 24).

Ὁ Θηβῶν καί Λεβαδείας Ἱερώνυμος ἔμεινε πολλά χρόνια ποιμένας στήν πατρίδα του καί ἔκανε πολλά, ἰδίως γιά τήν ἀνθισι τοῦ μοναχισμοῦ καί γιά ἐκκλησιαστικά ἀρχαιολογικά μνημεῖα. Ἐγινε δεκτός κι ἀποδεκτός ἀπ' τοὺς συμπατριῶτες του.

- Τιμήθηκε μέ τήν **ψηφιο** τῶν ἐπισκόπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἀναδείχτηκε στίς 7 Φεβρ. 2008 Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος.

Ἡ ἐκλογή του κανένα ἀπό τά τρία δέν σημαίνει:

Οὔτε ἀποδοκιμασία τῆς γραμμῆς τοῦ κοιμηθέντος Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου.

Οὔτε ὑπερεκτίμησι ἔναντι τοῦ κυρίως συνυποψηφίου του Μητροπολίτου Σπάρτης Εὐσταθίου, κληρικοῦ καθολικῆς ἀναγνώρισεως.

Οὔτε δικαίωσι γιά γενομένη στό πρόσωπό του ἀδικία τό 1998.

Ἡ ἐκλογή του σημαίνει ἐπιλογή του ἀπ' τό Θεό, **γιά νά διακονήσῃ** μέ τίς ἱκανότητες καί τήν πείρα του τοὺς συνεπισκόπους του καί τά λοιπά μέλη τῆς Ἐκκλησίας, κληρικούς καί λαϊκοὺς.

Μακαριώτατε! Ὁ κλῆρος καί ὁ λαός θά σᾶς ἀγαπήσῃ ὅσο ἀκολουθεῖτε τά ἔχνη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσο προβάλλετε τήν **Ἀλήθεια** τῆς πίστεως καί ὑπηρετεῖτε τήν **Ἀγάπη**. Θά σᾶς ἔχη «**ἐπικόλπιον**» του, κατὰ Γρηγόριο Θεολόγο, δηλαδή, μέσα στήν καρδιά του. Τά λόγια τοῦ ἁγίου Πατρός εὐχόμεσθε νά ἔχουν ἐφαρμογή καί στή δική σας ἐκλογή: «*Ἐπικόλπιον ἔχει σε (ὁ λαός) μετά τῶν ἀρετῶν καί τῶν λόγων καί τῶν ἄλλων καλῶν, οἷς ἡ θεία σε χάρις ἐξιοπρεπῶς κατεπλούτισεν*» (Ε.Π.Ε. 7,162).